

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Haal die prik tegen meningokokkenziekte

Meningokokkenziekte

Je hebt een uitnodiging gekregen om een prik te halen die je beschermt tegen meningokokkenziekte. Dat komt omdat een bacterie, de meningokok type W, op dit moment steeds meer mensen ziek maakt. Met deze prik voorkom je dat je door deze bacterie ziek wordt of anderen kan besmetten.

Van sommige bacteriën en virussen kun je behoorlijk ziek worden. De meningokok is er zo een. Deze bacterie kan in je neus of keel zitten, zonder dat je het merkt. In de meeste gevallen blijft die daar zitten en word je gelukkig niet ziek. Je lichaam zorgt er meestal zelf voor dat de bacterie na een paar maanden weer verdwijnt.

Hoe komt de bacterie in je lijf?

De meningokok verspreidt zich via de lucht en kan zo in jouw neus of keel terechtkomen. Door hoesten, niezen en zoenen kun je besmet worden. Op plekken waar mensen dicht bij elkaar zitten, kun je elkaar dus gemakkelijk besmetten. Als je ziek wordt, is dat meestal enkele dagen na de besmetting.

*“Ik gun het
een ander niet,
wat ons als gezin
is overkomen.”*

Sterre (17 jaar) verloor haar zus door de meningokokbacterie

Sterre is de middelste van drie zusjes. Op 2 december 2017 komt haar oudere zus thuis. Ze is eerstejaarsstudente Bouwkunde in Delft. Het is gezellig. Niets aan de hand. Drie dagen later leeft ze niet meer. De talentvolle, slimme en gedreven Amber is overleden aan hersenvliesontsteking veroorzaakt door de meningokokbacterie. Hoe vers het verdriet ook nog is, Sterre heeft zelf het initiatief genomen om haar verhaal te vertellen. Haar boodschap is helder: Doe het gewoon. Laat je vaccineren.

Bekijk haar verhaal op deelditnietmetjevrienden.nl/sterre

Hoe gevaarlijk is meningokokkenziekte?

Meningokokkenziekte lijkt in het begin soms op een gewone griep of buikgriep. Een belangrijk verschil is dat je door meningokokkenziekte vervolgens in korte tijd heel ziek wordt. Van de meningokok kun je hersenvliesontsteking of bloedvergiftiging krijgen. Dat zijn ernstige ziekten.

Door hersenvliesontsteking kun je blijvende hersenschade oplopen. Je geheugen werkt bijvoorbeeld niet meer goed en je kunt er doof van worden. Door bloedvergiftiging kunnen je bloedvaten ernstig beschadigd raken. Hierdoor kan het noodzakelijk zijn om voeten, handen, armen of benen te amputeren. Soms zijn mensen zo ziek door de bacterie dat ze dood gaan. Gelukkig is de kans dat je ziek wordt van de meningokok heel klein.

Een prik tegen meningokokkenziekte

Er is een prik die je beschermt tegen meningokokkenziekte. Toen je 14 maanden was, heb je waarschijnlijk ook een prik gehad tegen meningokokkenziekte. Dat was toen om je tegen de meningokok type C te beschermen.

Er zijn veel verschillende soorten meningokokken. Op dit moment zorgt de meningokok type W voor een stijging van het aantal mensen dat ziek wordt. Daarom krijg je nu een prik aangeboden. Deze prik beschermt je tegen 4 soorten meningokokken, waaronder type W.

Deze prik beschermt je minimaal 5 jaar. Het vaccin dat je krijgt, wordt al heel veel jaren gegeven aan mensen die verre reizen maken naar landen waar de ziekte vaker voorkomt.

*“Als ik kon kiezen,
had ik dit niet mee
willen maken.”*

Felice (25 jaar) raakt als baby besmet met de meningokokbacterie

Felice is nog maar een baby als haar moeder kleine donkere puntjes op haar lijfje ontdekt. Haar oma die in de buurt is, vertrouwt het niet en ze gaan in vliegende vaart naar het ziekenhuis. Als baby van 16 maanden is ze levensbedreigend ziek; ze blijkt bloedvergiftiging te hebben. Om haar leven te redden moeten de artsen haar beentjes amputeren. Inmiddels is Felice volwassen en heeft ze talloze operaties gehad. Ze werkt, heeft een vriend en leidt een zo gewoon mogelijk leven.

Bekijk haar verhaal op deeditnietmetjevrienden.nl/felice

Hoe werkt de prik?

In het vaccin dat in de prik zit, zitten deeltjes van de bacterie. Deze deeltjes kunnen je niet ziek maken. Ze zorgen er wel voor dat je afweersysteem de meningokok kan herkennen. Als je daarna besmet wordt met een meningokok, doodt je afweersysteem de bacterie en word je niet meer ziek. Je krijgt de prik in je bovenarm. De plek van de prik kan wat rood worden of een beetje hard aanvoelen. Dat is na een dag weer over. Sommigen krijgen na de prik wat lichte hoofdpijn of koorts, maar dat is niets om je ongerust over te maken. Op de dag van de prik kun je gewoon naar school of sporten.

Waarom krijg jij een prik?

Je vraagt je misschien af waarom jij nu een uitnodiging voor deze prik krijgt. Uit onderzoek weten we dat je vanaf 14 jaar meer kans loopt om de meningokok in je keel of neus te hebben. Ook verspreiden jongeren van 14 tot 20 jaar de bacterie gemakkelijk.

In 2018 heeft een groot deel van alle jongeren die dat jaar 14 jaar werden een uitnodiging voor een prik gekregen. In 2019 krijgen alle jongeren die geboren zijn vanaf 1 januari 2001 tot 1 mei 2004 een uitnodiging voor een prik. Ook als je geboren bent in 2005, ontvang je een uitnodiging. Door meer jongeren te beschermen tegen de meningokok, zal de bacterie zich veel minder kunnen verspreiden en worden er veel minder mensen ziek.

Heb je een bijwerking van de prik die je wilt melden?

We meldden al eerder dat er een kleine kans is dat de plek van de prik wat rood of hard kan worden. Soms krijgen mensen wat koorts of lichte hoofdpijn door de prik. Meestal merk je niets van de prik. Heb je toch ergens last van na de prik en denk je dat dit door de prik komt, dan kun je dit melden bij het Bijwerkingencentrum Lareb. Dat is een instituut dat alle bijwerkingen bijhoudt en onderzoekt. Meer informatie over Lareb vind je op de website over de prik tegen meningokokkenziekte. Hier kun je ook de bijsluiter lezen die bij het vaccin hoort.

Haal die prik tegen meningokokkenziekte

- Meningokokkenziekte is een ernstige ziekte.
- Door niezen, hoesten of zoenen kun je een ander besmetten, ook als je zelf niet ziek bent.
- Je krijgt per post een uitnodiging voor een prik.
- Alleen door een prik kun je niet meer ziek worden.
- Door die prik kun je anderen niet meer besmetten.

1 prik in de
bovenarm

De bacterie kan in
je neus of keel zitten

Bescherm jezelf
en anderen

HAAL DIE PRIK TEGEN MENINGOKOKKENZIEKTE

Deel dit niet met je vrienden

We snappen dat je graag alles deelt met je vrienden. Toch kun je deze bacterie beter niet delen. Met deze prik tegen meningokokkenziekte kun je zelf niet meer ziek worden én kun je je vrienden niet meer besmetten. Hoe meer jongeren dus de prik halen, des te kleiner is de kans op besmettingen en mensen die ziek worden. Met een prik tegen meningokokkenziekte bescherm je dus tegelijk jezelf en anderen.

Deel dit niet met je vrienden.nl

Op de website deel dit niet met je vrienden.nl stap je samen met Jan Versteegh in het leven van jonge mensen die ieder een eigen verhaal hebben over meningokokkenziekte. Je kunt ook verhalen lezen van ouders en meer te weten komen over de ziekte en de prik. Ook krijg je antwoord op vragen die je misschien hebt en lees je hoe je kunt chatten met een arts als je een medische vraag hebt.

*“Het is een
ongelooflijk
naar beest, die
meningokok!”*

De dochter van Frans kruipt door het oog van de naald

De dochter van Frans voelt zich 's middags niet lekker. 's Nachts krijgt ze hoge koorts. Wanneer ze 's ochtends bij de huisarts komen, vermoedt deze bloedvergiftiging en stuurt hen door naar het ziekenhuis in de buurt. Vanuit daar worden ze gelijk doorgestuurd naar het academisch ziekenhuis. Als Frans terugdenkt aan die rit in de auto, achter de ambulance aan, is de emotie hem aan te zien. Totale onzekerheid. De angst om je kind te verliezen.

Bekijk het verhaal van Frans en zijn dochter op deelditnietmetjevrienden.nl/frans

Gegevens over de vaccinatie

Als je de prik hebt gehaald, registreert de Jeugdgezondheidsorganisatie dit op 3 verschillende plekken: in jouw dossier bij de Jeugdgezondheidszorg, op je vaccinatiebewijs en bij het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

Het RIVM gebruikt je gegevens om verschillende redenen. In de eerste plaats wil het RIVM weten hoeveel mensen zijn ingeënt. Ook stuurt het RIVM je een herinnering als je een prik niet hebt gekregen.

Ten slotte is de administratie bedoeld om je een kopie van je vaccinatiebewijs te kunnen sturen als je daarom vraagt. Handig als je op reis gaat en je wilt weten tegen welke ziekten je ingeënt bent.

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

januari 2019

De zorg voor morgen begint vandaag